

Cuprins

TITLUL I. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL AL FAMILIEI	1
<i>Secțiunea 1. Familia. Drept și sociologie</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de familie în sens sociologic</i>	2
2.1. Definiția sociologică a familiei	2
2.2. Tipuri de familii	3
2.3. Funcțiile familiei	3
<i>Secțiunea a 3-a. Noțiunea de familie în sens juridic</i>	5
3.1. Cadrul legislativ general	5
3.1.1. Reglementarea relațiilor de familie din perspectiva dreptului național	5
3.1.2. Noțiunea de „viață de familie” din perspectiva Constituției și a dreptului european al drepturilor omului	5
3.2. Noțiunea de familie din perspectiva reglementărilor interne	8
3.2.1. Polivalența juridică a noțiunii de familie	8
3.2.2. Noțiunea de familie potrivit Codului civil	8
3.2.3. Definiții legale speciale ale familiei	10
<i>Secțiunea a 4-a. Obiectul dreptului civil al familiei. Principii. Evoluția reglementării</i>	11
4.1. Obiectul de reglementare	11
4.2. Principiile dreptului familiei	12
4.2.1. Considerații generale	12
4.2.2. Principiul egalității sexelor	12
4.2.3. Principiul monogamiei	13
4.2.4. Principiul liberului consimțământ la căsătorie	13
4.2.5. Principiul ocrotirii căsătoriei și familiei	14
4.2.6. Principiul respectării interesului superior al copilului	14
4.2.7. Principiul egalității în drepturi între copilul din afara căsătoriei și copilul adoptat cu cel din căsătorie	15
4.2.8. Principiul solidarității familiale	16
4.3. Familia – instituție a dreptului civil. Tendințe legislative de evoluție	16
4.3.1. Familia – instituție a dreptului civil	16
4.3.2. Tendințe actuale de evoluție a reglementării	17
TITLUL II. CĂSĂTORIA	21
Capitolul I. Regimul general al căsătoriei	21
<i>Secțiunea 1. Noțiune, caractere și natură juridică</i>	21
1.1. Noțiune	21
1.2. Caracterele juridice ale căsătoriei ca act juridic	21
1.3. Natura juridică a căsătoriei	23
1.3.1. Căsătoria – contract?	23

1.3.2. Căsătoria – act statutar?	24
1.3.3. Concluzii	25
<i>Secțiunea a 2-a. Libertatea matrimonială</i>	27
2.1. Conținutul libertății matrimoniale	27
2.2. Dreptul persoanei de a se căsători. Limite legale și convenționale (clauzele de celibat)	27
2.2.1. Dreptul fundamental al persoanei de a se căsători. Limite legale	27
2.2.2. Limite convenționale. Clauzele de celibat	28
2.3. Dreptul de a-și alege liber viitorul soț	29
2.4. Dreptul de a nu se căsători	30
2.4.1. Contractul de curtaj matrimonial	30
2.4.2. Logodna	31
2.4.2.1. Noțiune	31
2.4.2.2. Natură juridică	31
2.4.2.3. Dovada	32
2.4.2.4. Ruperea (denunțarea) logodnei în mod unilateral. Efecte	32
2.4.2.5. Jurisprudența C.E.D.O.	35
2.4.2.6. Legislație comparată	35
2.4.2.7. Reglementarea logodnei în Codul civil	35
Capitolul II. Încheierea căsătoriei	38
<i>Secțiunea 1. Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei</i>	38
1.1. Rațiunea reglementării. Clasificare	38
1.2. Condiții de fond pozitive	38
1.2.1. Diferența de sex	38
1.2.1.1. Condiția diferenței de sex	38
1.2.1.2. Implicațiile juridice ale transsexualismului	41
1.2.2. Vârsta matrimonială (capacitatea matrimonială)	43
1.2.2.1. Conținutul capacității matrimoniale	43
1.2.2.2. Analiza condițiilor speciale pentru căsătoria minorului	46
1.2.3. Comunicarea reciprocă a stării sănătății	52
1.2.4. Consimțământul la căsătorie	53
1.2.4.1. Reglementare	53
1.2.4.2. Condițiile de validitate ale consimțământului la căsătorie	53
1.3. Condiții de fond negative (impedimentele la căsătorie)	55
1.3.1. Noțiune. Reglementare	55
1.3.2. Clasificare	56
1.3.3. Analiza impedimentelor la căsătorie	56
1.3.3.1. Existența unei căsătorii a unuia dintre soți	56
1.3.3.2. Rudenia	57
1.3.3.3. Tutela	58
1.3.3.4. Alienația, debilitatea mintală și lipsa vremelnică a facultăților mintale	59

<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile de formă ale căsătoriei</i>	60
2.1. Rațiunea reglementării	60
2.2. Clasificare	60
2.3. Formalități premergătoare căsătoriei	61
2.3.1. Enumerare	61
2.3.2. Declarația de căsătorie	61
2.3.2.1. Conținut și reglementare	61
2.3.2.2. Declarația cu privire la nume	61
2.3.2.3. Declarația cu privire la regimul matrimonial ales	62
2.3.2.4. Declarația părinților sau, după caz, a tutorelui	63
2.3.2.5. Înregistrarea și efectele declarației de căsătorie.	
Reînnoirea declarației de căsătorie	63
2.3.3. Publicitatea declarației de căsătorie	64
2.3.4. Opoziția la căsătorie	64
2.4. Formalități privind celebrarea căsătoriei	66
2.4.1. Conținut și reglementare	66
2.4.2. Competența ofițerului de stare civilă	66
2.4.3. Locul celebrării căsătoriei	67
2.4.4. Prezența personală a soților. Publicitatea efectivă prin prezența martorilor	68
2.4.5. Publicitatea virtuală a căsătoriei	68
2.4.6. Limba celebrării căsătoriei	68
2.5. Momentul încheierii căsătoriei	68
2.6. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei	69
2.7. Proba căsătoriei	70
Capitolul III. Statutul general al persoanei căsătorite	72
<i>Secțiunea 1. Complexitatea efectelor căsătoriei</i>	72
<i>Secțiunea a 2-a. Statutul personal al soților</i>	72
2.1. Reglementare	72
2.2. Obligațiile personale reciproce ale soților	73
2.2.1. Precizări preliminare	73
2.2.2. Obligația de sprijin moral reciproc	73
2.2.3. Obligația de respect reciproc	73
2.2.4. Obligația de fidelitate	74
2.2.5. Obligația de a locui împreună (obligația de coabitare)	74
2.2.6. Îndatoririle conjugale (debitum conjugale)	76
2.2.7. Obligația de a purta numele comun	76
2.2.8. Aspecte ale independenței reciproce a soților	77
2.2.9. Cetățenia soților	78
<i>Secțiunea a 3-a. Statutul patrimonial al soților</i>	78
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele căsătoriei cu privire la capacitatea de exercițiu</i>	79
Capitolul IV. Desființarea căsătoriei	80
<i>Secțiunea 1. Cazurile de nulitate (desființare) a căsătoriei</i>	80
1.1. Reglementare	80
1.2. Clasificare	80

1.3. Nulități absolute ale căsătoriei. Regim juridic	80
1.3.1. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor condiții de fond pozitive	80
1.3.1.1. Reglementare	80
1.3.1.2. Lipsa diferențierii de sex	80
1.3.1.3. Lipsa consimțământului	81
1.3.1.4. Încălcarea dispozițiilor legale privind vârsta matrimonială	81
1.3.1.5. Fictivitatea căsătoriei	81
1.3.2. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor condiții de fond negative (impedimente)	89
1.3.2.1. Încheierea căsătoriei de către o persoană căsătorită (art. 293 coroborat cu art. 273 C. civ., anterior, art. 5 C. fam)	89
1.3.2.2. Încheierea căsătoriei între persoane care sunt rude în gradul prohibit de lege (art. 293 coroborat cu art. 274 C. civ., anterior, art. 6 C. fam.)	90
1.3.2.3. Căsătoria încheiată de alienatul mintal sau debilul mintal (art. 293 coroborat cu art. 276 C. civ., anterior, art. 19 coroborat cu art. 9 C. fam)	90
1.3.3. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor formalități la celebrarea căsătoriei	91
1.3.3.1. Precizare prealabilă	91
1.3.3.2. Încălcarea competenței materiale a ofițerului de stare civilă	92
1.3.3.3. Căsătoria încheiată cu încălcarea formalităților prevăzute de lege pentru celebrarea acesteia	92
1.3.4. Regimul juridic al nulității absolute a căsătoriei	92
1.3.4.1. Caracterizare generală	92
1.3.4.2. Titularul acțiunii	92
1.3.4.3. Imprescriptibilitatea acțiunii	93
1.3.4.4. Posibilitatea acoperirii nulității absolute a căsătoriei	93
1.4. Nulități relative ale căsătoriei. Regim juridic	94
1.4.1. Considerații generale. Reglementare	94
1.4.2. Cazurile de nulitate relativă a căsătoriei	94
1.4.2.1. Lipsa încuviințării cerute de lege	94
1.4.2.2. Viciile de consimțământ	95
1.4.2.3. Lipsa discernământului	97
1.4.2.4. Tutela	98
1.4.3. Regimul juridic al nulității relative a căsătoriei	98
1.4.3.1. Titularul acțiunii	98
1.4.3.2. Prescriptibilitatea acțiunii	99
<i>Secțiunea a 2-a. Aspecte de drept procesual</i>	100
2.1. Caracterul judiciar al nulității	100
2.2. Competența instanței	100
2.3. Hotărârea judecătorească privind anularea căsătoriei	100

<i>Secțiunea a 3-a. Efectele nulității</i>	101
3.1. Precizări prealabile	101
3.2. Efectele retroactive ale nulității	101
3.2.1. Domenii de aplicare	101
3.2.2. Efecte extrapatrimoniale ale nulității căsătoriei	101
3.2.3. Efecte patrimoniale ale nulității căsătoriei	102
3.3. Excepții de la efectul retroactiv al nulității căsătoriei	102
3.3.1. Situația copiilor născuți dintr-o căsătorie nulă sau anulată	102
3.3.2. Căsătoria putativă	103
3.3.2.1. Definiție	103
3.3.2.2. Condițiile și dovada bunei-credințe	104
3.3.2.3. Efectele căsătoriei putative	104
3.3.2.3.1. Conținut. Domeniu de aplicare	104
3.3.2.3.2. Ambii soți au fost de bună-credință (putativitate bilaterală)	106
3.3.2.3.3. Doar unul dintre soți a fost de bună-credință (putativitate unilaterală)	107
Capitolul V. Desfacerea căsătoriei	109
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	109
1.1. „Dreptul” la divorț? Natura juridică a divorțului	109
1.2. Reglementare. Evoluție legislativă	110
<i>Secțiunea a 2-a. Cazurile de desfacere a căsătoriei</i>	111
2.1. Reglementare	111
2.2. Divorțul prin acordul soților	112
2.2.1. Evoluția reglementării divorțului prin acordul soților	112
2.2.2. Condiții generale de valabilitate a acordului soților la divorț	113
2.2.3. Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă	114
2.2.3.1. Fundament	114
2.2.3.2. Condiții de admisibilitate	115
2.2.3.3. Întinderea acordului de voință al soților	115
2.2.3.4. Procedura	115
2.2.3.5. Mențiunea în actul de căsătorie	116
2.2.4. Divorțul prin acordul soților prin procedură notarială	116
2.2.4.1. Fundament	116
2.2.4.2. Condiții de admisibilitate	116
2.2.4.3. Întinderea acordului soților	116
2.2.4.4. Procedura	117
2.2.4.5. Mențiunea în actul de căsătorie	117
2.2.5. Refuzul ofițerului de stare civilă sau al notarului public	117
2.2.6. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară	118
2.2.6.1. Reglementare	118
2.2.6.2. Condiții de admisibilitate	118
2.2.6.3. Întinderea acordului de divorț	118
2.2.6.4. Procedura	119
2.3. Divorțul judiciar bazat pe culpă	120
2.3.1. Reglementare	120

2.3.2. Divorțul pentru motive temeinice bazat pe art. 373 lit. b)	121
2.3.2.1. Condiții	121
2.3.2.2. Noțiunea de motive temeinice	121
2.3.2.3. Rolul culpei	122
2.3.2.4. Continuarea acțiunii de divorț	124
2.3.3. Divorțul pentru separarea în fapt îndelungată	125
2.3.3.1. Condiții	125
2.3.3.2. Stabilirea culpei reclamantului	126
2.3.4. Concursul între cazurile de divorț bazat pe culpă	126
2.4. Divorțul judiciar din cauza stării sănătății unui soț	129
<i>Secțiunea a 3-a. Aspecte comune privind procedura judiciară a divorțului</i>	130
3.1. Instanța competentă (art. 914 NCPC)	130
3.2. Cererea de divorț (art. 915 NCPC)	130
3.3. Cererea reconvențională (art. 916 NCPC)	131
3.4. Calitatea procesuală activă (art. 917 NCPC)	131
3.5. Cereri accesorii și incidentale (art. 918 NCPC)	131
3.6. Măsurile vremelnice (art. 919 NCPC)	132
3.7. Prezența personală a părților (art. 920 NCPC)	132
3.8. Absența reclamantului (art. 921 NCPC)	132
3.9. Citarea pârâtului (art. 922 NCPC)	132
3.10. Renunțarea la judecată (art. 923 NCPC)	132
3.11. Împăcarea soților (art. 924 NCPC)	133
3.12. Decesul unuia dintre soți (art. 925 NCPC)	133
3.13. Nemotivarea hotărârii (art. 926 NCPC)	133
3.14. Căi de atac. Publicitatea hotărârii (art. 927 NCPC)	133
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele divorțului</i>	134
4.1. Precizări prealabile	134
4.2. Data desfacerii căsătoriei	134
4.3. Efectele culpei la desfacerea căsătoriei	135
4.4. Efectele extrapatrimoniale ale divorțului	136
4.4.1. Precizări prealabile	136
4.4.2. Efecte cu privire la relațiile personale dintre soți	136
4.4.2.1. Obligațiile reciproce ale soților	136
4.4.2.2. Numele soților	136
4.4.2.3. Capacitatea de exercițiu	138
4.5. Efectele patrimoniale ale divorțului	138
4.5.1. Încetarea regimului matrimonial	138
4.5.2. Efectele divorțului asupra locuinței familiei	139
4.5.2.1. Evoluția reglementării	139
4.5.2.2. Soluțiile legislative din Codul civil	140
4.5.3. Dreptul la despăgubiri (art. 388 C. civ.)	143
4.5.3.1. Noutatea reglementării	143
4.5.3.2. Delimitări	143
4.5.3.3. Condițiile răspunderii	143
4.5.3.4. Soluționarea cererii prin hotărârea de divorț	144

4.5.4. Prestația compensatorie (art. 390-395 C. civ.)	144
4.5.4.1. Noutatea reglementării	144
4.5.4.2. Condițiile prestației compensatorii	145
4.5.4.3. Stabilirea prestației compensatorii odată cu divorțul	146
4.5.4.4. Criteriile de stabilire a prestației compensatorii	146
4.5.4.5. Forma prestației compensatorii	147
4.5.4.6. Garanții pentru executarea rentei	148
4.5.4.7. Modificarea prestației compensatorii	148
4.5.4.8. Încetarea prestației compensatorii	148
4.5.5. Obligația de întreținere	149
4.5.6. Dreptul la moștenire	149
4.6. Efectele divorțului cu privire la relațiile dintre părinți și copii	149
4.6.1. Reglementarea anterioară Codului civil	149
4.6.2. Efectele divorțului în raporturile dintre părinți și copiii lor minori, potrivit Codului civil	150
4.6.2.1. Obligația instanței de a hotărî asupra raporturilor dintre părinții divorțați și copiii lor minori	150
4.6.2.2. Modalitățile de exercitare a autorității părintești de către părinții divorțați	157
4.6.2.3. Stabilirea locuinței copilului	160
4.6.2.4. Drepturile părintelui separat de copil	162
4.6.2.5. Stabilirea contribuției părinților	164
4.6.2.6. Modificarea măsurilor luate cu privire la copil	165
TITLUL III. DREPTUL COMUN AL REGIMURILOR MATRIMONIALE	167
Capitolul I. Introducere în dreptul regimurilor matrimoniale	167
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de regim matrimonial</i>	<i>167</i>
1.1. Preliminarii	167
1.2. Noțiune și reglementare	167
<i>Secțiunea a 2-a. Fundamentul regimului matrimonial</i>	<i>168</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Natura juridică a regimului matrimonial</i>	<i>169</i>
3.1. Regimul matrimonial – modalitate a patrimoniului	169
3.2. Importanța determinării naturii juridice a regimului matrimonial	170
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile regimurilor matrimoniale</i>	<i>171</i>
4.1. Principiul egalității în drepturi dintre soți	171
4.2. Principiul libertății alegerii și a modificării regimului matrimonial	172
4.2.1. Libertatea alegerii regimului matrimonial	172
4.2.2. Libertatea modificării regimului matrimonial	172
4.3. Principiul subordonării regimului matrimonial scopului căsătoriei	173
<i>Secțiunea a 5-a. Clasificarea regimurilor matrimoniale</i>	<i>173</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Reperetele temporale ale regimului matrimonial</i>	<i>174</i>
Capitolul II. Convenția matrimonială	177
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	<i>177</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Originea convenției matrimoniale</i>	<i>177</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Natura juridică a convenției matrimoniale. Caractere juridice</i>	<i>178</i>

<i>Secțiunea a 4-a. Delimitarea convenției matrimoniale de alte instituții</i>	180
4.1. Delimitarea convenției matrimoniale de căsătorie	180
4.2. Delimitarea convenției matrimoniale de logodnă	181
4.3. Delimitarea convenției matrimoniale de contractul de curtaș matrimonial	181
<i>Secțiunea a 5-a. Încheierea convenției matrimoniale</i>	181
5.1. Condițiile de fond ale convenției matrimoniale	181
5.1.1. Capacitatea	181
5.1.2. Consimțământul	182
5.1.3. Obiectul	183
5.1.3.1. Limite generale	183
5.1.3.2. Limite speciale	184
5.1.4. Cauza	185
5.1.5. Data încheierii convenției matrimoniale	185
5.1.5.1. Încheierea convenției matrimoniale înainte de căsătorie	185
5.1.5.2. Încheierea convenției matrimoniale în timpul căsătoriei	186
5.2. Condiții de formă	186
<i>Secțiunea a 6-a. Desființarea și ineficacitatea convenției matrimoniale</i>	187
6.1. Nulitatea convenției matrimoniale	187
6.1.1. Cauzele de nulitate. Regim juridic	187
6.1.1.1. Nulitatea absolută	187
6.1.1.2. Nulitatea relativă	188
6.1.2. Efectele nulității	190
6.2. Caducitatea convenției matrimoniale	191
<i>Secțiunea a 7-a. Formalități de publicitate. Opozabilitatea convenției matrimoniale</i>	192
7.1. Rațiunea reglementării formalităților de publicitate. Clasificare	192
7.2. Obiectul publicității	192
7.3. Formalități generale de publicitate	193
7.3.1. Mecanisme de publicitate	193
7.3.1.1. Mențiunea pe actul de căsătorie	193
7.3.1.2. Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale (RNNRM)	194
7.3.1.3. Efecte. Concursul între formalitățile de publicitate	195
7.3.1.4. Consultarea registrelor	195
7.4. Formalități speciale de publicitate	196
7.5. Sancțiunea neîndeplinirii formalităților de publicitate	198
7.5.1. Inopozabilitatea	198
7.5.2. Simulația. Inopozabilitatea convenției matrimoniale secrete	198
<i>Secțiunea a 8-a. Efectele convenției matrimoniale</i>	199
Capitolul III. Regimul primar imperativ	201
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Natură juridică și trăsături</i>	201
1.1. Noțiune	201

1.2. Natură juridică și trăsături	202
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul primar imperativ în situația de pace conjugală</i>	<i>202</i>
2.1. Interdependența vieții familiale (coeziunea patrimonială a cuplului)	202
2.1.1. Locuința familiei	202
2.1.1.1. Noțiune	202
2.1.1.2. Drepturile soților asupra locuinței comune	203
2.1.1.3. Regimul juridic al locuinței familiei	204
2.1.2. Bunurile mobile care servesc locuinței familiei	210
2.1.3. Cheltuielile căsătoriei	211
2.1.3.1. Noțiune	211
2.1.3.2. Conținutul și executarea obligației de a suporta cheltuielile căsătoriei	212
2.2. Independența economică și socială reciprocă a soților	213
2.2.1. Independența profesională	213
2.2.1.1. Libertatea fiecărui soț de a exercita o profesie	213
2.2.1.2. Libertatea fiecărui soț de a dispune de veniturile obținute din exercitarea profesiei	213
2.2.1.3. Participarea unuia dintre soți la exercitarea profesiei de către celălalt soț	214
2.2.2. Independența patrimonială a soților	215
2.2.2.1. Încheierea de acte juridice	215
2.2.2.2. Depozitele bancare. Independența fiecăruia dintre soți	215
2.2.2.3. Dreptul la informare	222
<i>Secțiunea a 3-a. Adaptarea regimului matrimonial în situația de criză</i>	<i>222</i>
3.1. Rațiunea reglementării	222
3.2. Extinderea judiciară a puterilor unuia dintre soți	223
3.2.1. Noțiune	223
3.2.2. Natura juridică	223
3.2.3. Cauzele	223
3.2.4. Câmpul de aplicare a reprezentării judiciare	224
3.2.5. Întinderea reprezentării	225
3.2.6. Efectele reprezentării	225
3.2.7. Încetarea mandatului judiciar	225
3.3. Limitarea judiciară a puterilor unuia dintre soți	226
3.3.1. Noțiune. Reglementare	226
3.3.2. Natura măsurii	226
3.3.3. Condițiile măsurii	227
3.3.4. Caracterele măsurii	227
3.3.5. Efecte. Sancțiuni	227
TITLUL IV. REGIMURI MATRIMONIALE SECUNDARE	229
Capitolul I. Regimul comunității legale	229
<i>Secțiunea 1. Considerații prealabile</i>	<i>229</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterizare generală</i>	<i>229</i>

2.1. Principiile regimului comunității legale	229
2.2. Trăsăturile comunității legale	230
2.2.1. Un regim de comunitate parțială	230
2.2.2. Un regim legal	231
2.2.3. Un regim alternativ regimurilor convenționale	232
2.2.4. Un regim imperativ	232
2.2.5. Un regim mutabil	233
<i>Secțiunea a 3-a. Structura (compoziția) patrimoniului fiecărui soț</i>	233
3.1. Precizări prealabile	233
3.2. Bunurile comune ale soților	233
3.2.1. Calificare. Criteriile generale de determinare a bunurilor comune	233
3.2.2. Noțiunea de bunuri	235
3.2.3. Noțiunea de dobândire	236
3.2.4. Condiția dobândirii bunurilor în timpul comunității legale	238
3.2.5. Data dobândirii bunurilor	239
3.2.5.1. Cazul în care un soț dobândește un drept de creanță care îl îndreptățește să pretindă transmiterea dreptului de proprietate asupra unui lucru	239
3.2.5.2. Cazul bunurilor dobândite cu plata prețului în rate	241
3.2.5.3. Cazul bunurilor dobândite prin actele juridice afectate de modalități, respectiv termen și condiție	242
3.3. Bunurile proprii ale soților	242
3.3.1. Precizări privind categoriile de bunuri proprii	242
3.3.2. Categoriile de bunuri proprii prevăzute de Codul civil	243
3.3.3. Bunurile dobândite în afara regimului comunității legale	243
3.3.4. Bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin moștenire, legat sau donație, dacă dispunătorul nu a prevăzut expres că ele vor fi comune [art. 340 lit. a) C. civ.]	244
3.3.4.1. Moștenirea	244
3.3.4.2. Legatul	244
3.3.4.3. Donațiile	244
3.3.4.4. Excepția potrivit căreia dispunătorul poate să prevadă ca bunul să devină comun	245
3.3.4.5. Natura juridică a darurilor de nuntă și a donațiilor făcute, cu acest prilej, de părinții unuia dintre soți	246
3.3.5. Bunurile de uz personal [art. 340 lit. b) C. civ.]	247
3.3.6. Bunurile destinate exercitării profesiei unuia dintre soți, dacă nu sunt elemente ale unui fond de comerț care face parte din comunitatea legală [art. 340 lit. c) C. civ.]	248
3.3.7. Drepturile patrimoniale de proprietate intelectuală asupra propriilor creații și asupra semnelor distinctive înregistrate [art. 340 lit. d) C. civ.]	249
3.3.8. Bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice,	

proiectele de invenții și inovații, precum și alte asemenea bunuri [art. 340 lit. e) C. civ.]	249
3.3.8.1. Premiile și recompense	249
3.3.8.2. Manuscrisele științifice, literare, schițele sau proiectele artistice, proiectele de invenții și inovații	250
3.3.9. Indemnizația de asigurare sau despăgubirea pentru prejudiciul material sau moral adus unuia dintre soți [art. 340 lit. f) C. civ.]	250
3.3.9.1. Indemnizația de asigurare	250
3.3.9.2. Despăgubirea pentru pagube pricinuite persoanei	250
3.3.10. Valoarea care reprezintă și înlocuiește un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare [art. 340 lit. g) C. civ.]	251
3.3.11. Fructele bunurilor proprii [art. 340 lit. h) C. civ.]	253
3.4. Calificarea anumitor categorii de bunuri	253
3.4.1. Natura juridică a salariului	253
3.4.2. Sumele economisite și depuse la bancă	255
3.4.3. Construcțiile efectuate de soți sau de unul dintre aceștia	255
3.4.4. Sporul valorii imobilului bun propriu al unuia dintre soți	260
3.5. Dovada bunurilor	260
3.5.1. Dovada bunurilor comune	260
3.5.2. Dovada bunurilor proprii	261
3.6. Pasivul matrimonial	262
3.6.1. Datoriile soților	262
3.6.1.1. Calificarea datoriilor soților	262
3.6.1.2. Categoriile de datorii comune potrivit Codului civil	262
3.6.1.3. Obligațiile născute în legătură cu conservarea, administrarea sau dobândirea bunurilor comune [art. 351 lit. a) C. civ.]	263
3.6.1.4. Obligațiile contractate de soți împreună [art. 351 lit. b) C. civ.]	263
3.6.1.5. Obligațiile asumate de oricare dintre soți pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale căsătoriei [art. 351 lit. c) C. civ.]	264
3.6.1.6. Repararea prejudiciului cauzat prin însușirea, de către unul dintre soți, a bunurilor aparținând unui terț, în măsura în care, prin aceasta, au sporit bunurile comune ale soților [art. 351 lit. d) C. civ.]	264
3.6.2. Regimul juridic al datoriilor soților	265
3.6.2.1. Reguli specifice	265
3.6.2.2. Regimul juridic al datoriilor personale	265
3.6.2.3. Regimul juridic al datoriilor comune	265
<i>Secțiunea a 4-a. Funcționarea regimului comunității legale</i>	266
4.1. Considerații generale privind gestiunea bunurilor comune	266
4.2. Gestiunea bunurilor comune potrivit Codului civil	269
4.2.1. Aspecte generale	269
4.2.2. Mecanismul gestiunii paralele	270

4.2.2.1. Domeniul de aplicare	270
4.2.2.2. Răspunderea pentru actele care prejudiciază comunitatea	272
4.2.3. Mecanismul gestiunii comune (cogestiunii)	275
4.2.3.1. Domeniul de aplicare	275
4.2.3.2. Modalitățile de exprimare a consimțământului	280
4.2.3.3. Sancțiuni	281
4.2.3.4. Aspecte privind exercițiul acțiunilor în justiție cu privire la bunurile comune	284
4.2.4. Gestiunea exclusivă	287
4.3. Gestiunea bunurilor proprii	288
4.4. Regimul comunității legale a soților – paradigma proprietății devălmașe	289
4.4.1. Proprietatea devălmașă în concepția Codului civil	289
4.4.2. Regimul juridic al bunurilor dobândite de concubini versus comunitatea legală a soților	290
4.4.2.1. Natura juridică a bunurilor dobândite în timpul concubinajului	290
4.4.2.2. Aplicarea mecanismelor de gestiune a bunurilor comune ale soților în cazul proprietății devălmașe	293
<i>Secțiunea a 5-a. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei</i>	294
5.1. Precizări prealabile. Reglementare	294
5.2. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei la cererea unuia dintre soți	295
5.2.1. Reglementare. Cazuri și condiții	295
5.2.2. Efectele partajului în timpul căsătoriei. Menținerea comunității	297
5.3. Împărțea bunurilor comune în timpul căsătoriei la cererea creditorilor unuia dintre soți	298
5.3.1. Condiții	298
5.3.2. Efectele admiterii acțiunii	298
5.4. Împărțirea bunurilor comune pe cale incidentală	298
<i>Secțiunea a 6-a. Comunitatea legală a soților la confluența legii societăților</i>	299
6.1. Precizări prealabile	299
6.2. Bunul comun ca aport social	299
6.2.1. Reglementare	299
6.2.2. Regimul juridic al aportului de bunuri comune în cazul societăților cu personalitate juridică	300
6.2.2.1. Precizări prealabile	300
6.2.2.2. Condițiile în care un bun comun poate fi adus ca aport social	301
6.3. Natura juridică a titlurilor de valoare	302
6.3.1. Delimitări conceptuale	302
6.3.2. Dobândirea calității de asociat sau acționar	303
6.3.2.1. La constituirea societății	303

6.3.2.2. Ulterior constituirii societății	304
6.3.3. Natura și regimul juridic ale titlului de valoare	306
6.3.3.1. Natura juridică. Controverse și soluții	306
6.3.3.2. Gestiunea titlurilor de valoare bunuri comune	307
6.4. Datoriile soților ca asociați	308
<i>Secțiunea a 7-a. Încetarea și lichidarea comunității</i>	<i>309</i>
7.1. Încetarea regimului comunității legale	309
7.1.1. Reglementare	309
7.1.2. Cauzele încetării regimului comunității legale	309
7.1.3. Efectele încetării comunității legale	310
7.1.4. Funcționarea comunității post-matrimoniale în cazul divorțului	311
7.1.4.1. Natura juridică a bunurilor și a datoriilor. Subzistența comunității	311
7.1.4.2. Gestiunea bunurilor comune în cadrul comunității post-matrimoniale	314
7.2. Lichidarea comunității legale	315
7.2.1. Modalitățile de lichidare	315
7.2.2. Lichidarea comunității. Partajul bunurilor comune	316
7.2.3. Partajul bunurilor comune prin hotărâre judecătorească	317
7.2.4. Efectele partajului	321
Capitolul II. Regimuri matrimoniale convenționale	323
<i>Secțiunea 1. Preliminarii</i>	<i>323</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul comunității convenționale</i>	<i>323</i>
2.1. Reglementare	323
2.2. Clauze referitoare la compoziția comunității	323
2.2.1. Comunitatea extinsă	324
2.2.2. Comunitatea restrânsă	324
2.3. Clauze de modificare a gestiunii bunurilor	325
2.4. Clauze privind lichidarea și partajul comunității	326
2.4.1. Preliminarii	326
2.4.2. Clauza de preciput	326
2.4.2.1. Reglementare	326
2.4.2.2. Obiect	327
2.4.2.3. Beneficiar	327
2.4.2.4. Caducitatea	327
2.4.2.5. Efecte	328
2.4.2.6. Executare	331
2.4.3. Modalități privind lichidarea comunității convenționale	332
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul separației de bunuri</i>	<i>333</i>
3.1. Caracterizare generală	333
3.2. Reglementare. Fundament	334
3.3. Separația patrimoniilor	335
3.3.1. Separația activului	335
3.3.2. Dovada bunurilor	336
3.3.3. Separația pasivului	337

3.3.4. Gestiunea bunurilor	338
3.3.5. Lichidarea regimului	338
<i>Secțiunea a 4-a. Regimul participării la achiziții</i>	339
Capitolul III. Modificarea regimului matrimonial secundar	341
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	341
<i>Secțiunea a 2-a. Modificarea convențională</i>	342
2.1. Delimitări conceptuale	342
2.2. Condiții de fond	342
2.3. Condiții de formă și măsuri de publicitate	344
2.4. Efectele modificării convenționale a regimului matrimonial	344
<i>Secțiunea a 3-a. Modificarea judiciară a regimului comunității</i>	346
3.1. Reglementare. Condiții	346
3.2. Efectele schimbării judiciare a regimului comunității	346
3.2.1. Efecte între soți	346
3.2.2. Efecte față de terți	347
TITLUL V. RUDENIA ȘI AFINITATEA	348
Capitolul I. Aspecte generale privind rudenția și afinitatea	348
<i>Secțiunea 1. Rudenia</i>	348
1.1. Definiții	348
1.2. Clasificare	348
1.3. Gradul de rudenie	349
<i>Secțiunea a 2-a. Afinitatea</i>	349
Capitolul II. Regimul general al filiației	350
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind instituția filiației</i>	350
1.1. Precizări preliminare	350
1.2. Definiția filiației	350
1.3. Clasificare	350
1.3.1. Filiația față de mamă și filiația față de tată	351
1.3.2. Filiația din căsătorie și filiația din afara căsătoriei	351
<i>Secțiunea a 2-a. Filiația și statutul civil al persoanei fizice</i>	352
2.1. Considerații generale	352
2.2. Dovada filiației	352
2.3. Posesia de stat (folosirea stării civile)	353
2.3.1. Noțiune și structură	353
2.3.2. Efectele posesiei de stat în materia filiației	354
2.4. Recunoașterea de filiație – act de stare civilă	355
2.4.1. Definiție	355
2.4.2. Natură juridică	355
2.4.3. Caracterele juridice ale recunoașterii de filiație ca act juridic	355
2.4.4. Condițiile de fond ale recunoașterii	356
2.4.5. Condițiile de formă ale recunoașterii de filiație	357
2.4.6. Înscrierea recunoașterii de filiație	357
2.4.7. Contestarea recunoașterii de filiație	357
2.4.8. Nulitatea recunoașterii	358

2.4.8.1. Nulitatea absolută a recunoașterii	359
2.4.8.2. Nulitatea relativă a recunoașterii	359
2.4.8.3. Efecte. Înscrierea mențiunii	360
2.4.9. Recunoașterea fictivă (de complezență)	360
2.5. Acțiunile în justiție privind filiația	361
2.5.1. Noțiune și clasificare	361
2.5.2. Aspecte comune privind acțiunile referitoare la filiație	362
2.5.2.1. Filiația legal stabilită	362
2.5.2.2. Citarea părinților și a copilului	362
2.5.2.3. Inadmisibilitatea renunțării	362
2.5.2.4. Situația copilului	362
2.5.2.5. Acțiunea formulată în caz de moștenire vacantă	362
2.5.2.6. Regimul juridic al hotărârilor în materie de filiație	362
2.5.2.7. Efectele stabilirii filiației asupra unui proces penal	363
Capitolul III. Filiația față de mamă	364
<i>Secțiunea 1. Temeiul filiației față de mamă</i>	<i>364</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de stabilire a filiației față de mamă</i>	<i>364</i>
2.1. Stabilirea filiației față de mamă prin înregistrarea nașterii copilului	364
2.1.1. Procedura înregistrării nașterii copilului	364
2.1.1.1. Declarația de naștere	364
2.1.1.2. Termenul de declarare a nașterii	365
2.1.2. Dovada filiației față de mamă	366
2.2. Stabilirea filiației față de mamă prin recunoaștere	366
2.2.1. Cazurile în care se poate face recunoașterea filiației față de mamă	366
2.2.1.1. Nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă	366
2.2.1.2. Copilul a fost înregistrat ca fiind născut din părinți necunoscuți	367
2.2.2. Copiii care pot fi recunoscuți	368
2.3. Stabilirea filiației față de mamă prin hotărâre judecătorească	369
2.3.1. Cazuri	369
2.3.2. Titularul acțiunii în stabilirea filiației față de mamă	369
2.3.3. Imprescriptibilitatea acțiunii	370
2.3.4. Persoana împotriva căreia se pornește acțiunea	370
2.3.5. Dovada filiației față de mamă	370
2.4. Contestarea filiației față de mamă	370
2.4.1. Prezumpția de filiație	370
2.4.1.1. Prezumpția nu corespunde adevărului biologic	370
2.4.1.2. Inaplicabilitatea prezumpției de filiație	371
2.4.1.3. Mijloace de probă	372
2.4.2. Contestarea/nulitatea recunoașterii de maternitate	372
2.4.3. Contestarea filiației față de mamă stabilite prin hotărâre judecătorească	372

Capitolul IV. Filiația față de tată	373
<i>Secțiunea 1. Noțiuni și teme</i>	373
<i>Secțiunea a 2-a. Timpul legal al concepțiunii copilului</i>	373
2.1. Importanța problemei	373
2.2. Noțiune	373
2.3. Forța probantă a prezumției timpului legal al concepțiunii copilului	373
<i>Secțiunea a 3-a. Paternitatea copilului din căsătorie</i>	374
3.1. Prezumția de paternitate	374
3.1.1. Definiție	374
3.1.2. Temeiul prezumției de paternitate	375
3.1.3. Condițiile aplicării prezumției de paternitate	375
3.1.4. Caracterul exclusiv al prezumției	375
3.1.5. Conflicte de paternitate (dubla paternitate)	375
3.1.5.1. Cazuri	375
3.1.5.2. Soluții	376
3.1.6. Prezumția de paternitate și mențiunile din actul de naștere al copilului	376
3.1.7. Forța prezumției de paternitate	377
3.2. Acțiunea în tăgăda paternității	378
3.2.1. Precizări prealabile	378
3.2.2. Cazurile în care se poate tăgădui paternitatea	378
3.2.3. Titularii acțiunii în tăgăda paternității	380
3.2.3.1. Evoluție legislativă	380
3.2.3.2. Soțul mamei	382
3.2.3.3. Mama copilului	384
3.2.3.4. Copilul	384
3.2.3.5. Tatăl biologic	387
3.2.3.6. Ministerul Public	387
3.3. Acțiunea în contestarea filiației față de tatăl din căsătorie	388
<i>Secțiunea a 4-a. Filiația față de tatăl din afara căsătoriei</i>	388
4.1. Reglementare	388
4.2. Stabilirea paternității prin recunoaștere	389
4.2.1. Noțiune	389
4.2.2. Copiii care pot fi recunoscuți	389
4.2.3. False conflicte de paternitate	390
4.3. Stabilirea paternității prin hotărâre judecătorească	390
4.3.1. Fundamentul acțiunii	390
4.3.2. Titularul acțiunii	390
4.3.3. Imprescriptibilitatea acțiunii	391
4.3.4. Persoana împotriva căreia se introduce acțiunea	392
4.3.5. Obiectul acțiunii	392
4.3.6. Mijloacele de probă	393
4.3.6.1. Prezumția de paternitate	393
4.3.6.2. Recunoașterea/mărturisirea	393
4.3.6.3. Expertiza medico-legală a filiației	394

4.3.6.4. Dreptul la despăgubiri	397
<i>Secțiunea a 5-a. Aspecte comune privind contestarea paternității neconforme cu posesia de stat</i>	397
5.1. Condiții	397
5.2. Obiectul acțiunii	399
5.3. Mijloace de probă	399
Capitolul V. Reproducerea umană asistată medical cu un tert donator	400
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i>	400
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementare</i>	400
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul filiației</i>	401
<i>Secțiunea a 4-a. Consimțământul</i>	401
<i>Secțiunea a 5-a. Contestarea filiației</i>	402
<i>Secțiunea a 6-a. Răspunderea tatălui</i>	402
<i>Secțiunea a 7-a. Confidențialitatea informațiilor</i>	403
<i>Secțiunea a 8-a. Raporturile dintre tată și copil</i>	403
Capitolul VI. Situația legală a copilului ca efect al stabilirii filiației	404
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	404
<i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și îndatoririle părintești</i>	404
<i>Secțiunea a 3-a. Numele copilului</i>	405
TITLUL VI. ADOPTIA	407
Capitolul 1. Considerații introductive	407
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	407
1.1. Cadrul legislativ intern	407
1.2. Reglementări internaționale	408
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de adopție</i>	409
<i>Secțiunea a 3-a. Felurile adopției</i>	409
3.1. Adopția națională și internațională	409
3.2. Adopția minorului/adopția majorului	412
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile adopției</i>	412
Capitolul II. Adopția internă. Condițiile încuviințării	413
<i>Secțiunea 1. Clasificarea condițiilor</i>	413
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții privind persoanele care pot fi adoptate</i>	413
2.1. Interesul superior al copilului	413
2.2. Vârsta adoptatului	414
2.3. Consimțământul părinților/tutorelui	415
2.4. Consimțământul copilului	418
2.5. Inexistența unei adopții anterioare	418
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile privind persoanele care pot adopta</i>	419
3.1. Condițiile generale privind adoptatorul	419
3.1.1. Condiții de fond pozitive privind persoanele care pot adopta	419
3.1.1.1. Capacitatea	419
3.1.1.2. Aptitudinea morală și materială de a adopta	419
3.1.1.3. Consimțământul adoptatorului	420

3.1.1.4. Consimțământul soțului adoptatorului	420
3.1.2. Condiții de fond negative	420
3.1.2.1. Aptitudinea psihică a adoptatorului	420
3.1.2.2. Alte impedimente legale	421
3.2. Condiții privind adopția de către o familie	421
3.2.1. Adopția de către doi soți	421
3.2.2. Este permisă adopția de către două persoane necăsătorite?	421
3.3. Condiții speciale privind adopția copilului celui alt soț/concubin	422
3.3.1. Adopția de către soție a copilului din afara căsătoriei recunoscut de soț	422
3.3.2. Adopția de către concubin a copilului firesc/adoptiv al celui alt concubin	422
<i>Secțiunea a 4-a. Condiții bilaterale privind adoptatorul și adoptatul</i>	423
4.1. Diferența de vârstă	423
4.2. Impedimentul rezultând din rudenie	423
4.3. Impedimentul întemeiat pe calitatea de soț/fost soț	423
Capitolul III. Adopția internațională. Condițiile încuviințării	424
<i>Secțiunea 1. Condiția specială cu privire la persoana adoptatorului</i>	424
<i>Secțiunea a 2-a. Condiția specială cu privire la persoana adoptatului</i>	424
Capitolul IV. Cadrul instituțional al încheierii adopției	426
Capitolul V. Procedura adopției interne	427
<i>Secțiunea 1. Etapele procedurii de încheiere a adopției interne</i>	427
<i>Secțiunea a 2-a. Atestarea familiei sau persoanei apte să adopte (art. 16-25 din lege)</i>	427
<i>Secțiunea a 3-a. Întocmirea planului individualizat de protecție a copilului (art. 26-27 din lege)</i>	428
<i>Secțiunea a 4-a. Deschiderea procedurii adopției interne</i>	428
4.1. Rațiunea reglementării. Excepții	428
4.2. Condițiile deschiderii procedurii adopției	429
4.3. Aspecte de procedură	430
4.3.1. Cererea pentru deschiderea procedurii adopției interne	430
4.3.2. Judecata cererii pentru deschiderea procedurii adopției interne	430
4.3.3. Cuprinsul și efectele hotărârii judecătorești prin care a fost deschisă procedura	430
4.3.4. Revizuirea hotărârii privind deschiderea procedurii adopției interne	431
<i>Secțiunea a 5-a. Potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare (art. 36-39 din lege)</i>	432
<i>Secțiunea a 6-a. Încredințarea copilului în vederea adopției interne</i>	433
6.1. Rațiunea reglementării. Excepții	433
6.2. Condițiile încredințării	433
6.3. Cererea pentru încredințarea copilului în vederea adopției. Judecata cererii	434
6.4. Durata încredințării copilului în vederea adopției	434

6.5. Efectele încredințării în vederea adopției	434
6.6. Urmărirea evoluției copilului	434
6.7. Revocarea/prelungirea măsurii încredințării	435
<i>Secțiunea a 7-a. Încuviințarea adopției de către instanța judecătorească</i>	435
7.1. Competența	435
7.2. Calitate procesuală activă	435
7.3. Mijloace de probă	435
7.4. Procedura de judecată	436
7.4.1. Citarea (art. 49 din lege)	436
7.4.2. Luarea consimțământului la adopție (art. 50 din lege)	436
Capitolul VI. Procedura adopției internaționale	437
<i>Secțiunea 1. Considerații prealabile</i>	437
<i>Secțiunea a 2-a. Etapele procedurii</i>	437
<i>Secțiunea a 3-a. Încuviințarea adopției internaționale de către instanță</i>	438
<i>Secțiunea a 4-a. Formalități ulterioare încuviințării adopției internaționale</i>	438
Capitolul VII. Natura juridică a adopției	439
Capitolul VIII. Efectele adopției	441
<i>Secțiunea 1. Data la care se produc efectele</i>	441
<i>Secțiunea a 2-a. Efecte asupra rudeniei civile</i>	441
<i>Secțiunea a 3-a. Raporturile dintre adoptator și adoptat. Autoritatea părintească</i>	442
<i>Secțiunea a 4-a. Numele de familie al adoptatului</i>	442
<i>Secțiunea a 5-a. Informațiile cu privire la adopție</i>	442
Capitolul IX. Încetarea adopției	444
<i>Secțiunea 1. Cauzele de încetare</i>	444
<i>Secțiunea a 2-a. Desfacerea adopției</i>	444
2.1. Desfacerea de drept a adopției	444
2.2. Desfacerea adopției pe cale judiciară	444
2.2.1. La cererea adoptatorului	444
2.2.2. La cererea adoptatului	444
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea adopției</i>	445
3.1. Cauzele de nulitate	445
3.2. Efectele nulității adopției	446
Capitolul X. Reglementări procedurale comune în materia cererilor privind adopția	447
<i>Secțiunea 1. Competența instanțelor judecătorești</i>	447
1.1. Competența internațională	447
1.2. Competența materială și competența teritorială	447
<i>Secțiunea a 2-a. Natura procedurii</i>	447
<i>Secțiunea a 3-a. Cererile privind adopția</i>	447
<i>Secțiunea a 4-a. Compunerea instanței</i>	448
<i>Secțiunea a 5-a. Mijloace de probă. Judecata cererii</i>	448
<i>Secțiunea a 6-a. Căile de atac</i>	448

Capitolul XI. Registrul național pentru adopții	449
Capitolul XII. Monitorizare și activități postadoptive	450
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	450
<i>Secțiunea a 2-a. Conținut. Durata</i>	450
 TITLUL VII. PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ	452
Capitolul I. Considerații generale	452
<i>Secțiunea 1. Cadrul legal</i>	452
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de copil</i>	453
<i>Secțiunea a 3-a. Principiile care stau la baza protecției și promovării drepturilor copilului</i>	454
3.1. Principiul interesului superior al copilului [art. 263 C. civ., art. 2 și art. 6 lit. a) din Legea nr. 272/2002]	454
3.2. Egalitatea șanselor și nediscriminarea	455
3.3. Responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești	455
3.4. Primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului	456
3.5. Descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate	458
3.6. Asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil	458
3.7. Respectarea demnității copilului	458
3.8. Ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate (art. 264 C. civ. și art. 24 din Legea nr. 272/2004)	459
3.9. Asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție	459
3.10. Celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil	460
3.11. Asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatării copilului	460
3.12. Interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie	461
Capitolul II. Autoritatea părintească	462
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Natura juridică a drepturilor părintești</i>	462
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile și durata autorității părintești</i>	464
<i>Secțiunea a 3-a. Conținutul autorității părintești</i>	464
3.1. Conținutul general al noțiunii	464
3.2. Drepturile și obligațiile părintești cu privire la persoana copilului	465
3.2.1. Dreptul și obligația părinților de a stabili și păstra identitatea copilului	465
3.2.2. Dreptul și obligația de a crește copilul	466
3.2.3. Dreptul părintelui de a avea legături personale cu copilul	470

3.2.4. Dreptul de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copilului	472
3.2.5. Dreptul de a stabili locuința copilului	473
3.2.6. Dreptul de a consimți la logodna, căsătoria și adopția copilului	473
3.2.7. Dreptul de a contesta măsurile dispuse de autorități cu privire la copil și de a formula cereri și acțiuni în nume propriu și în numele copilului	474
3.3. Drepturile și îndatoririle părintești cu privire la bunurile copilului minor	474
3.3.1. Dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului	474
3.3.2. Dreptul și îndatorirea de a reprezenta/asista pe minor în actele civile ori de a încuviința aceste acte	474
<i>Secțiunea a 4-a. Mecanismele de exercitare a autorității părintești</i>	475
4.1. Regula exercitării autorității părintești în comun și în mod egal	475
4.2. Mecanisme speciale de exercitare a autorității părintești	476
<i>Secțiunea a 5-a. Soluționarea neînțelegerilor dintre părinți</i>	477
Capitolul III. Răspunderea părinților pentru neîndeplinirea îndatoririlor părintești	479
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	479
<i>Secțiunea a 2-a. Cazurile (motivele) decăderii din drepturile părintești</i>	479
<i>Secțiunea a 3-a. Cine poate cere decăderea din drepturile părintești</i>	480
3.1. Sesizarea instanței de tutelă	480
3.2. Sesizarea Direcției generale de asistență socială și protecția copilului	481
<i>Secțiunea a 4-a. Protecția copilului până la soluționarea cererii de decădere</i>	481
<i>Secțiunea a 5-a. Probațiunea motivelor de decădere</i>	482
<i>Secțiunea a 6-a. Unele aspecte de procedură</i>	482
<i>Secțiunea a 7-a. Efectele decăderii din drepturile părintești</i>	482
<i>Secțiunea a 8-a. Redarea exercițiului drepturilor părintești</i>	483
TITLUL VIII. OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNȚEȚINERE	485
Capitolul I. Aspecte generale privind obligația de întreținere	485
<i>Secțiunea 1. Reglementare. Fundament. Noțiune</i>	485
1.1. Reglementare	485
1.2. Fundament	485
1.3. Noțiune. Natură juridică	485
<i>Secțiunea a 2-a. Persoanele între care există obligația de întreținere și ordinea în care se datorează</i>	486
2.1. Persoanele între care există obligația de întreținere	486
2.2. Ordinea în care se datorează întreținerea	488
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile generale ale obligației de întreținere</i>	489
3.1. Condiții privind creditorul obligației de întreținere	489
3.1.1. Reglementare. Enumerare	489
3.1.2. Starea de nevoie	489

3.1.3. Imposibilitatea de a se întreține din munca sau bunurile sale	490
3.1.4. Comportamentul corespunzător al creditorului întreținerii	491
3.2. Condiții privind debitorul obligației de întreținere	492
3.2.1. Reglementare. Enumerare	492
3.2.2. Inexistența unei alte persoane obligate la întreținere în ordinea prevăzută de art. 519 C. civ.	492
3.2.3. Existența mijloacelor de a presta întreținerea sau a posibilității de a dobândi aceste mijloace	492
3.3. Dovada îndeplinirii condițiilor obligației de întreținere	494
<i>Secțiunea a 4-a. Executarea obligației de întreținere</i>	495
4.1. Quantumul întreținerii	495
4.2. Modalități de executare a obligației legale de întreținere	495
4.3. Data de la care se acordă întreținerea	495
4.4. Modificarea quantumului întreținerii	496
4.5. Încetarea obligației de întreținere	497
4.6. Plata pensiei de întreținere	497
4.7. Restituirea întreținerii nedatorate	498
<i>Secțiunea a 5-a. Caracterile juridice ale obligației de întreținere</i>	498
5.1. Legalitatea	498
5.2. Caracterul personal	499
5.3. Inadmisibilitatea renunțării la întreținere	500
5.4. Caracterul reciproc	500
5.5. Caracterul succesiv	501
5.6. Caracterul variabil	501
5.7. Caracterul divizibil	502
Capitolul II. Particularități ale unor obligații de întreținere	503
<i>Secțiunea 1. Obligația de întreținere între soți</i>	503
<i>Secțiunea a 2-a. Obligația de întreținere între foștii soți</i>	504
<i>Secțiunea a 3-a. Obligația de întreținere dintre părinți și copii</i>	505
Bibliografie	509